

Orfeus

Mester Musen

Leila Hanhimäki, Leena Kolho, Tiina Loukes
og Pekka Norlamo

Mester Musen

Orfeus
Udvekslet via
Nordisk Ministerråds Dataprogramgruppe

Mester Musen

Version 1.0 - september 1991

Udviklet i Finland af
Leila Hanhimäki, Leena Kolho,
Tiina Loukes og Pekka Norlamo

Udvekslet via
Nordisk Ministerråds Dataprogramgruppe

Dansk version ved
Anders Kjær og Jørgen E. G. Nielsen
Orfeus
Graham Bells Vej 1A
8200 Århus N

ISBN 87-89567-32-3

© *Orfeus*

© Nordisk Ministerråds Dataprogramgruppe

INDHOLD

MÅL OG MÅLGRUPPE	1
START	1
STARTSKÆRM	3
ALFABETISERING	3
DELING AF ORD I STAVELSER	6
ORDBETYDNING	7
LÆRERVEJLEDNING	9
TEKNISK INFORMATION	13

MÅL OG MÅLGRUPPE

Mester Musen er et træningsprogram for modersmålsundervisningen. Det kan bruges i undervisningen både i hele klasser og små grupper. Programmet retter sig mod folkeskolens yngste klasser, men det kan også bruges som støtte i folkeskolens ældre klasser og i undervisningen af fremmedsprogede elever.

Programmet består af tre dele:

- En orddelingsdel, hvor opgaven består i at dele en række ord rigtigt i stavelser.
- En alfabetiseringsdel, hvor opgaven består i at ordne en række ord i rigtig alfabetisk rækkefølge.
- En synonymdel, hvor opgaven består i at finde synonymer og modsætninger til en række ord.

De enkelte dele er nærmere omtalt i lærervejledningen, side 9 i denne manual.

START

Sæt programdisketten i diskettedrev A og skriv kommandoen

A:\>MESTER

Hvis programmet er kopieret over på harddisken, skal man først skifte til det katalog, programmet er installeret på. Ligger Mester Musen f.eks. på harddisken D i underkataloget \MESTER, startes programmet på følgende måde:

C:\>D:

D:\>cd\MESTER

D:\MESTER>MESTER

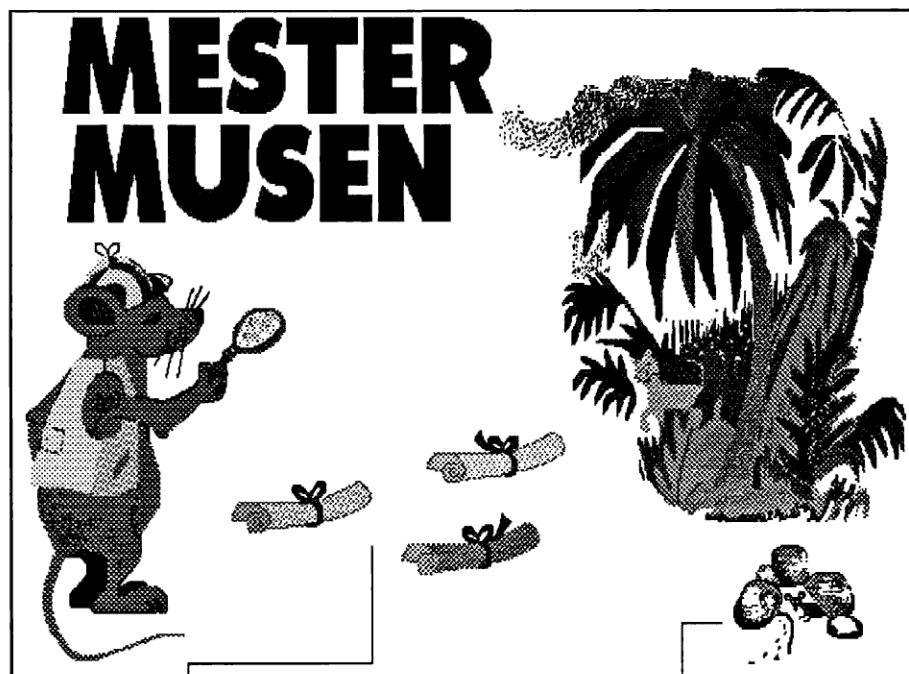
Funktionerne:

Flyt musen hen mod brevrullerne midt på skærmen, så rullerne åbner sig, og du får et billede af den tilsvarende del af programmet. Klik med musen på den del af programmet, du ønsker at benytte dig af.

Ud af programmet:

Klik med musen på musehullet.

STARTSKÆRM

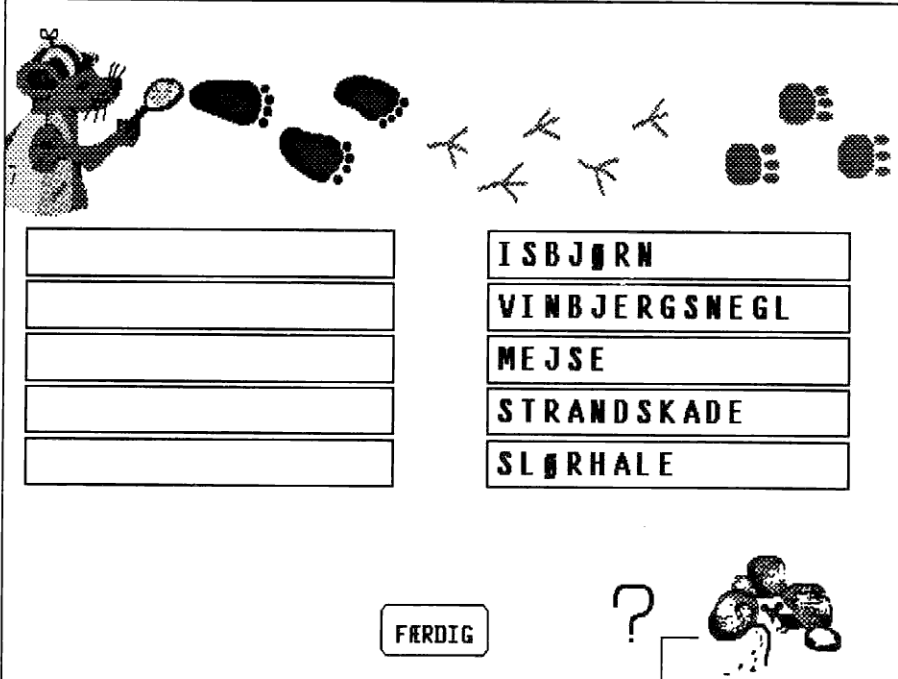

Flyt musen hen over brevrullerne midt på skærmen, så rullerne åbner sig, og du får et billede af den tilsvarende del af programmet.

Ud af programmet: Klik med musen på musedullet.

ALFABETISERING

Flyt ordene fra højre til venstre, idet de sættes i rigtig rækkefølge.
Klik med musen på det ord, du ønsker at flytte, og klik derefter på den firkant, du ønsker at anbringe ordet i.

ISBJØRN

VINBJERGSNEGL

MEJSE

STRANDSKADE

SLØRHALE

FÆRDIG

?

Klik med musen på musehullet for at komme til programets start

ALFABETISERING

Et dyr har gemt sig mellem ordene.
Prøv at finde det ved hjælp af den lodrette firkant.
Klik med musen på firkanten og flyt den der hen,
hvor du mener, at dyret gemmer sig.

ISBJØRN

MEJSE

SLØRHALE

STRANDSKADE

VINBJERGSNEGL

BJØRN

SAMME SLAGS

SVÆRERE

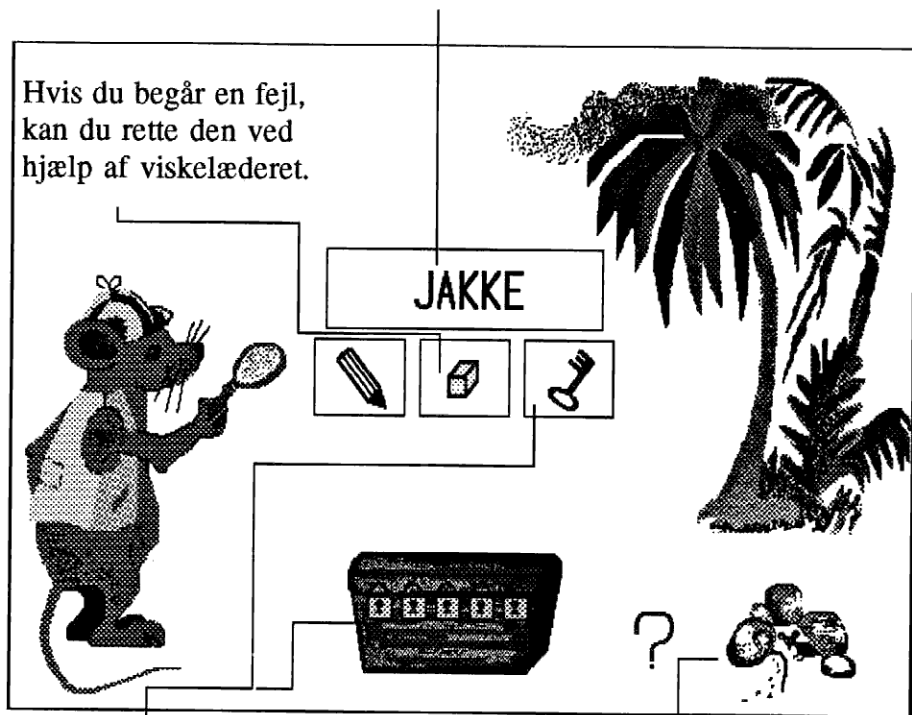
?

Du kan vælge, om du vil have en øvelse af tilsvarende eller højere sværhedsgrad.

Klik med musen på musehullet for at komme til programets start.

DELING AF ORD I STAVELSER

Opgaven er at dele dette ord i stavelser.
Klik med musen på blyanten og klik derefter på
de steder, hvor du vil dele ordet.

Når du mener, at de-
lingen er rigtig, tager
du nøglen og prøver at
låse skatkisten op.

Klik med musen på musehul-
let for at komme til starten af
programmet.

ORDBETYDNING

Opgaven består i at finde synonymer og modsætninger til det viste ord. Når begge ord er rigtige, kan du prøve at gætte, hvilket land Karl Kat er flyttet til.

MODSAT ORD

SYNONYM

pjattet

alvorlig

højtidelig

FÆRDIG

FÆRDIG

Ordet kan udskiftes ved at klikke på pilene.

Hvor er Karl Kat ?

?

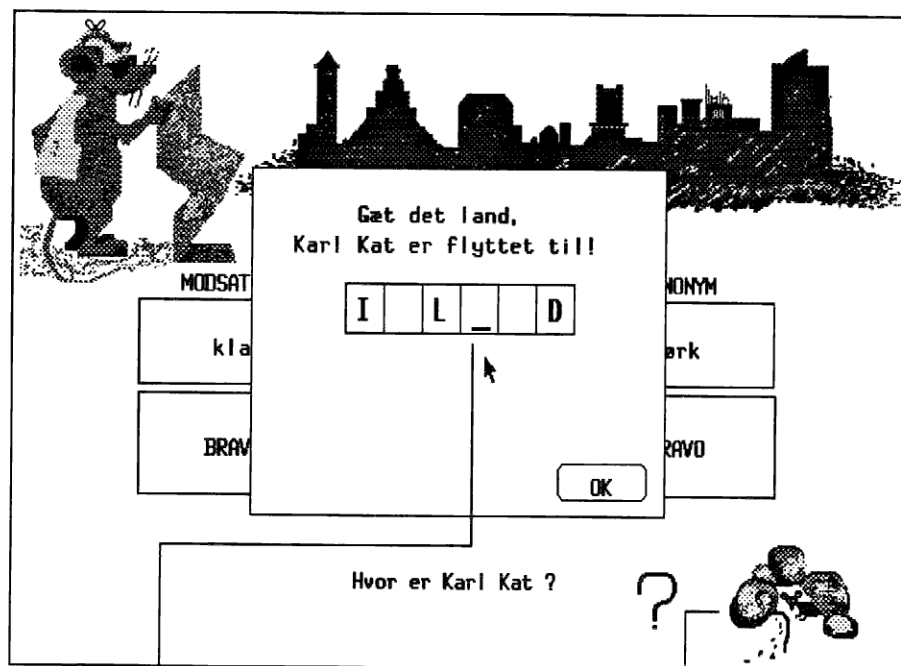

Når du mener, at du har fundet det rigtige ord, klik på FÆRDIG.

Klik med musen på musehullet for at komme til starten af programmet.

ORDBETYDNING

Når ordene med samme og modsatte betydning er rigtige, kan du prøve at gætte, hvilket land Karl Kat er flyttet til.

Klik med musen på det bogstav i landets navn, du ønsker at gætte på.

Klik med musen på musehullet for at komme til starten af programmet.

LÆRERVEJLEDNING

Mester Musen består af tre dele, der kan benyttes hver for sig eller i kombination.

Programmet kan anvendes i klasseværelset, også selv om der kun er adgang til én datamaskine. Læreren kan også bruge programmet for hele klassen på én gang, f.eks. via overhead, men det er bedst, hvis eleverne selv kan benytte programmet.

Alle delene kan fungere som grundøvelser, men også som tillægsøvelser, f.eks. som støtteundervisning og i undervisningen af fremmedsprogede elever.

I det følgende gives nogle råd om brugen af programmet og dets enkelte dele.

Alfabetisering

Delen indeholder opgaver på forskellige niveauer. På det letteste niveau kan man se forskellen på ordene allerede ved det første bogstav. På de sværeste niveauer skal man alfabetisere navne efter samme eller næsten samme efternavn. Når opgaven er løst, kan eleven selv vælge niveauet for den næste opgave.

Læreren eller eleven kan tilføje nye opgaver eller slette gamle i tekstfilen ALFABET.DAT. En opgave kan f.eks. se ud som følgende:

*5, 1, 1, 5, 3, TAPIR
ANTILOPE
KLAPPERSLANGE
LOPPE
SKILDPADDE
VARAN

Tallene angiver her det antal ord, der skal alfabetiseres (5), sværhedsgraden (1), den linie, hvor TAPIR begynder (1), og den linie, hvor TAPIR slutter (5), samt den søjle, som ordet TAPIR befinder sig i.

Deling af ord i stavelser

Opgaverne begynder på det letteste niveau og bliver sværere efterhånden. Efter hver rigtig deling kan man åbne en lås på skatkisten, som er forsynet med fem låse. I skatkisten finder man et overraskelsesbillede. Der er otte forskellige billeder, således at eleverne kan samle hele serien. Læreren eller eleven kan tilføje egne ord eller slette eksisterende ord. Ordene ligger i tekstfilen ORDDELE.DAT. Ønsker man at føje f.eks. ordet ASTRONAUT til på niveau 4, føjer man følgende linie til filen:

4A-STRO-NAUT

Ordbetydning

Eleven kan blade i ordlister i sit eget tempo, uden at læsehastigheden påvirker løsningen af opgaven. Man kan komme tilbage til ordene, således at man har tid til at tænke over synonymy og modsætninger.

Når man har fundet ordets synonym og modsætning, kan man prøve at gætte, hvilket land Karl Kat er flyttet til. Efter hver færdig opgave kommer der et nyt bogstav til landets navn. Eleven kan også prøve at gætte andre bogstaver (det behøver ikke at være i den rigtige rækkefølge - blot skal man med musen markere det bogstav, man ønsker at gætte på). Efter et forkert gæt kommer der en ny opgave. Når landets navn er rigtigt, kommer landets flag frem. I mellemtiden er Karl Kat flyttet til et andet land.

Lærer eller elev kan, hvis det ønskes, føje egne ord til eller slette eksisterende ord. Ordene ligger i tekstfilen SYNONYM.DAT. I den originale fil er der 20 ordgrupper. Hvis man f.eks. ønsker at tilføje ordet KLOG med synonymerne FORNUFTIG og INTELLIGENT og modsætningerne DUM og UFORNUFTIG, føjes følgende linier til filen (se næste side) :

21a klog
21a fornuftig
21a intelligent
21b dum
21b ufornuftig

Til alle tre dele kan man vælge at have flere forskellige opgavesæt organiseret i forskellige filer efter emne eller niveau. For eksempel kan man have en række synonym-filer med navnene: SYNONYM.3A, SYNONYM.3B, NAVNEORD.DAT o.s.v. Blot skal man så inden start af programmet kopiere den ønskede fil over på SYNONYM.DAT.

TEKNISK INFORMATION

Programmet kan køre på IBM-kompatible PC'ere. Det kræver som mindstemål en skærm på EGA-niveau, og det kræver mus installeret.

Der anbefales 400 Kb ledig hukommelse til programmet. Har man EMS-hukommelse, behøver man 100 Kb mindre ledig hukommelse. Programmet fås på 720 Kb (3½") og 360 Kb (5¼") disketter. Det kan ikke startes fra 360 Kb diskette, men må i det tilfælde først installeres på harddisken eller en 720 Kb diskette.

Start

Sæt programdisketten i drev A og skriv:

```
A:\>MESTER
```

Hvis programmet er installeret på harddisken i underkataloget MESTER, kan det startes ved at skrive:

```
C:\MESTER>MESTER
```

Installation

Når du installerer programmet på harddisk eller diskette, skal du sætte installationsdisketten i diskettedrev A og skrive:

```
A:\>SETUP
```

Installationen sker så automatisk, når du blot følger de anvisninger installationsprogrammet giver undervejs.

